

نمشېهت ټهرميا ټېلى سايرامي

ښار

شېجاڅ خلق نه شرياتي

ئۇيغۇر ھازىرقى زامان ئاڭلىق شائىرلىرىنىڭ شېئىرلىرىدىن تاللانغان

نمىشېھت ئەرميا ئېلى سايرامى

ئالدىرا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

面对面：维吾尔文/尼米希依提著. —乌鲁木齐：
新疆人民出版社，2008.6（2009.2 重印）
ISBN 978—7—228—11685—0

I. 面… II. 尼… III. 诗歌—作品集—中国—当代—
维吾尔语（中国少数民族语言） IV. I 227

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2008）第 081050 号

作 者	尼米希依提
编 者	牙里坤·肉孜
责任编辑	买买提吐尔地·米尔孜艾合买提
责任校对	古丽夏尔·尼格买提
特约校对	阿依古丽·亚森
封面设计	艾克拜尔·沙力
出版发行	新疆人民出版社
地 址	乌鲁木齐市解放南路 348 号
电 话	0991—2827472
邮政编码	830001
印 刷	新疆新华印刷二厂
经 销	新疆维吾尔自治区新华书店
开 本	880×1230 毫米 1/32
印 张	3.5
插 页	4
版 次	2008 年 7 月第 1 版
印 次	2009 年 2 月第 2 次印刷
印 数	5001—8000 册
定 价	11.00 元

نەشرىياتتىن

شائىر نىمىشېھت 1904 - يىلى باي ناھىيىسىنىڭ سايرام يېزىسى تېزەكقايغۇ كەنتىدە دۇنياغا كەلگەن . ئۇنىڭ ئەسلى ئىسمى ئەرھىيا ، دادىسىنىڭ ئىسمى ئېلى ، بوۋىسىنىڭ ئىسمى سامساق موللا ئىدى . ئادەتتە تولۇق ئاتالسا نىمىشېھت ئەرھىيا ئېلى سايرامى دەپ ئاتىلىدۇ .

نىمىشېھت ئوقۇش يېشىغا يەتكەندە ئۆز يېزىسىدىكى دىنىي مەكتەپتە ئوقۇغان . 1922 - يىلىدىن 1928 - يىلىغىچە باي ۋە كۇچادىكى مەدرىسلەردە ئوقۇغان . بۇ چاغدا ئۇنىڭ قوشاق شەكلىدە يازغان «بازار ۋە مازار» ناملىق تۇنجى شېئىرلار توپلىمى قوليازما ھالەتتە ئەل ئىچىگە تارقالغان . 1929 - يىلى ئۇ قەشقەرگە بېرىپ ئوتتۇرا ئاسىياغا داڭلىق «خانلىق مەدرىسە»دە ئوقۇغان . بۇ مەزگىلدە ئۇ «مادارا ئەئىزەم» (چوڭ ياراشتۇرۇش) ناملىق شېئىرلار توپلىمىنى يېزىپ روياپقا چىقارغان .

1933 - يىلى قەشقەردە زۇلۇمغا قارشى خەلق قوزغىلىڭى پارتلىغاندا ، ئۇ قوزغىلاڭغا ئاكتىپ قاتنىشىپ سەپنىڭ ئالدىدا جەڭ قىلغان . جەڭدە بويىغا ئوق تېگىپ ھاياتىدىن ئايرىلغىلى تاس قالغان ھەم قەشەردىكى شۆبىد دوختۇرخانىسىدا داۋالانغان . شۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭغا نىمىشېھت (يېرىم شېھت) دېگەن نام سىڭىپ قالغان .

نىمىشېھت 1934 - يىلى ساقىيىپ يۇرتى بايغا قايتىپ كەلگەن ھەمدە يېڭى مائارىپ ۋە ئاقارتىش ئىشلىرى بىلەن ئاكتىپ شۇغۇللانغان . 1936 - يىلى 2 - ئايدا «بىلىم ئىشقىدا» ناملىق مەشھۇر غەزىلىنى يازغان .

نىمىشېھت 1936 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىن 1945 - يىل 1 - ئايغىچە

«ئاقسۇ گېزىتى» دە مۇھەررىر بولۇپ ئىشلىگەن . بۇ مەزگىلدە ئۇ «مىڭ ئۆي ۋە پارھاد - شېرىن» ناملىق داستاننى يېزىپ چىققان . 1945 - يىل 10 - ئايدا ئۈچ ۋىلايەت مىللىي ئارمىيىسىنىڭ ئاقسۇغا چۈشكەن قىسمى بىلەن غۇلجىغا چىقىپ كەتكەن ھەم مىللىي ئارمىيە باش قوماندانلىق شىتابى تەشكىل قىلغان «تارىخ يېزىش» ئىشخانىسىدا ئىشلىگەن . 1948 - يىلى «ئىتتىپاق» ژۇرنىلىدا مۇھەررىر بولغان . مۇشۇ يىللاردا ئۇ «ئاسا-رەتتە تۇرۇپ قالغانلارغا خىتاب»، «ۋەتەن قۇربانلىرى خاتىرىسىگە»، «ئويغان» تەللىپكە»، «ئالدىدا»، «ۋەتەن قۇربانلىرى خاتىرىسىگە»، «ئويغان» قاتارلىق مۇھىم شېئىرلىرىنى يازغان . 1950 - يىلى يۇرتى باي ناھىيە-سىگە قايتىپ كېلىپ ئانىسى ۋە قېرىنداشلىرى بىلەن بىرلىكتە ياشىغان . 1956 - يىلى جۇڭگو ھەج ۋەكىللەر ئۆمىكى تەرىپىدە 10 غا يېقىن دۆلەتتە زىيارەتتە بولغان . شۇ قېتىمقى سەپەر جەريانىدا «سىغىندىم» ناملىق مەشھۇر شېئىرنى يازغان . 1960 - يىللاردا ياشىنىپ قالغان بۇ شائىر كۆپلىگەن رۇبائىي ۋە داستانلارنى يازغان بولسىمۇ ئەمما 1966 - يىلى باشلانغان «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا بۇلاڭ - تالاڭغا ئۇچراپ ھەم-مىسىدىن ئايرىلىپ قالغان، ئۆزىمۇ ئېغىر قىسمەتلەرگە دۇچار بولۇپ كۆر-مىگەن كۈنى قالغان . 1970 - يىلى ئۇ بالا - چاقىلىرى بىلەن قوشۇپ باي ناھىيە ئومباش كۆڭۈشچىسىنىڭ ئەڭ يىراق 13 - دادۇيىگە سۈرگۈن قىلىنغان . ياشانغاندىكى سورۇقچىلىقلاردىن ئىچى ھەسرەتكە تولغان شا-ئىر مەشھۇر شېئىرى - «يېقىرنىڭ ئىقرارى»نى يازغان، 1971 - يىل 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئېچىنىشلىق ھالدا بۇ ئالەم بىلەن خوشلاشقان . بۇ كىتابقا شائىر نىمىشپەنتىنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر شېئىرلىرى تاللاپ كىرگۈزۈلدى .

مۇندەرىجە

1	 بىلىم ئىشقىدا
4	 باي ناھىيىسىنىڭ ھەسرەتلىك ساداسى
6	 ئوقۇغىلى كەتكەن ئىنىمغا خەت
9	 ئېلىمگە ئىلھام
11	 ياشلاردىن ئىلتىماس
13	 ئورماندىن گۈلباغ
15	 ھەپسىدە كەتكەن دوستۇم ل.مۇتەللىپكە
19	 ئالدىدا
24	 جىنايەتتىن شىكايەت
28	 ۋەتەن قۇربانلىرى خاتىرىسىگە
30	 دوستلىرىمغا
35	 «ئويغان!»
37	 ۋەتەن مۇھەببىتى
38	 قەبرىدىن ئاۋاز
42	 خاتا
44	 ئالدىدا
47	 خەت
49	 قەلەمنىڭ توۋىسى
52	 ئايرىلىدىم
55	 غەزەل

58	 مەرسىيە
64	 ئالدىدا
69	 بىر دىلبىرىمگە
73	 ئۇسسۇل
77	 قىز
84	 مۇھەببەت سەۋداسى
86	 چىقسام ناگاھ ئىشىككە
91	 مۇھەببەت ئىپادىسى
93	 سېغىندىم
99	 ئۇچرىشىش
102	 رۇبائىي ۋە پارچىلار

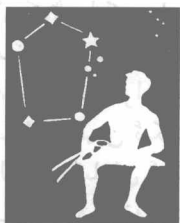
بىلىم ئىشقىدا

جاھان رەنالىرى ئىچرە بىلىمدەك بىر گۈزەل يار يوق،
بىلىمدىن ئۆزگە تۇتقان يار، بولۇر ئۇ گاھىدا بار - يوق .
قارا قاشلىق تولۇن ئايلار ساڭا بىرنەچچە كۈن يولداش،
ئەگەر سەن پۇلدىن ئايرىلساڭ، سېنى تاشلايدۇ ھېچ ئار يوق .
كىرىپ كەينىگە نەپىسىڭنىڭ، بىلىمدىن ئۆزگە يار تۇتساڭ،
بېشىڭغا چۈشسە بىر كۈنلەر، ئۇ چاغدا سەن كەبى خار يوق .
قۇلاق سالىڭ مۇھەببەت ئەھلىنىڭ پەريادى - ئاھىغا،
يۇتۇپ زەرداپ، پىراقتىن دات دېمەكتىن باشقىچە زار يوق .
تەپەككۈر ئەيلىسەڭ ئىشقى ئەسەرلەرنى ئوقۇپ ھەردەم،
قاراڭغۇ دەر يورۇق دۇنيانى ھەم ئالەم كەبى تار يوق .
يۈرۈپ مەنمۇ گۈزەل ئىزدەپ، جاھالەتكە ئەسىر بولغان،
خالايتىق ئالدىدا يۈرسەم، مېنىڭدەك بەلكى ئەغىيار يوق .
ھاياتىمغا رەقىبلەر خاتىمە بەرمەكچى بولغاندا
قىلىپ تەۋبە، بولۇپ ئازاد، دېدىم : بۇ يولدا زىنھار يوق .
پاراغەت ئىستىسەڭ، ئەسلا بىلىمدىن ئۆزگە يار تۇتما ! ...
سېنىڭ قەدىرىڭنى ساقلاشتا بىلىمدەك ياخشى ھەمكار يوق .
ھاياتلىقتا بىلىم قانداق كىشىنىڭ يولدىشى بولسا،
قەيەرگە بارسا باش قاتماس، بىلىمدەك ئاڭغا غەمكار يوق .
بىلىمسىز ساق تېنىڭ مەجرۇھلاردەك نالە - پەريادتا،
جاھان ئىچرە بىلىمسىزنىڭ دىلىدەك ئەسكى بىمار يوق .

بىلىمگە ئاشنا بولساڭ ئوقۇش ئىشقىدا بول بۇلۇل،
 ئۆگەنمەككە مائارىپ باغچىسىدەك ياخشى گۈلزار يوق .
 بۇ دۇنيانىڭكى قانداق پۇچقىغا باش تىقىپ ياتساڭ،
 بىلىم تارتىپ چىقار مەيدانغا ھېچبىر كىمگە ئەخبار يوق .
 بىلىم روھى ئوزۇق ئىنسان ھاياتىغا ئەگەر بىلسەڭ،
 بىلىمنىڭ قەدرىنى بىلگەنلەر ئۆلەس، بۇغا ئىنكار يوق .
 چاپان ھۆرمەتلىرى ھېچ چاغ چاپاندىن ئايرىلىپ قالماستىن،
 كېتەر پۇلدىن يىغىلغان ھۆرمىتىڭ پۇل بىرلە ئەسسىز يوق .
 چاپان بىرلە ئۆزۈڭنى پارقىراتساڭ بىر بوياقچىسىمەن،
 بىلىم ئەسسىز بۈگۈن، سىرلىق چاپانلارغا خېرىدار يوق .
 بۇلاردىن قولغا كەلگەن ئابروئى جىنلار چۈشى ئوخشاش،
 خىيالىي بۇ تىلەكتە سەن كەبى باخشىغا جىندار يوق .
 گۇمان قىلما پەلەكنى ھەرقاچان بەختىڭگە چۆرگىلىمەس،
 بۈگۈن باي، ئەتە سەندەك ھېچ گاداي يوق، بەلكى قەرزدار يوق .
 بىلىمدىن چەتتە كۆرگەن دۆلىتىڭ جاننىڭ جاپاسىدۇر،
 جاپا قىلماققا جېنىغا بىلىمسىزدەك سىتەمكار يوق .
 بىلىمدىن ھەممە ئىش مەيدانغا چىققان ئەسىردۇر بۇ،
 بىلىش لازىم، بىلىمسىزلەرگە بۇ ئەسىردە خېرىدار يوق .
 بىلىمدىن باتىنىڭ^① نۇرلانمىسا، كۆڭلۈڭ قاراڭغۇ تۈن،
 قۇياش نۇرىغا مۇنكىر^② شەپەرەڭلەرگە مەدەتكار يوق .
 زېمىننى توپ قىلىپ ئويناشنى سەن چاقچاق گۇمان قىلما!...
 ھەقىقەتتۇر بۈگۈن ھەر ئىش، كەمەك^③ تەك جادۇ - ھەييار يوق .
 ئەجەبلەنمە بۇلار كۆڭلى بىلىم نۇرىدا نۇرلانغان،
 شۇنىڭچۈن كۆكتە، سۇدا، تاغ، دېڭىزدا يۈرسە دىنشۇار يوق .
 بىلىمدىن باغ قىلىشتا تاغنى ھېچقانداق جاپا كۆرمەس،
 نادامەتتىن يۇتاردا قان نادانلاردەك جاپاكار يوق .
 نادانلار كۆڭلى تۈن ئوخشاش، ئۇنى پەرق ئەتكىلى بولماس،

قارا تۈنگە شەپەرەڭدىن بۆلەك ئەسلا تەلەپكار يوق.
ئۆزۈڭ ھەم، نىمىشپەت، بۇ پىكىرنىڭ تەستىقى بول قۇربان،
بىلىمدىن يۈز ئۆرۈگەنلەر كەبى قاتتىق گۇناھكار يوق .

1936 - يىل فېۋرال، باي

- ① باتىنىڭ - ئىچكى دۇنيانىڭ .
- ② مۇنكىر - بۇ يەردە ئۈچ قارشى، دېگەن مەنىدە .
- ③ كەمەك - قەدىمكى ئىران شاھلىرىدىن جەمىشنىڭ ھەييارى .

بۇ ئىككىنچى قىسىمدا بىز ئۆزىمىزنىڭ بىر قىسمىنى بىر قىسىمغا ئايرىدىمىز. بۇ ئىككىنچى قىسىمدا بىز ئۆزىمىزنىڭ بىر قىسمىنى بىر قىسىمغا ئايرىدىمىز.

بای ناھىيىسىنىڭ ھەسرەتلىك ساداسى

كەل، ئەي بادى سابا^①، ئەرزىمنى ئاڭلا! بىناۋا بايمەن،
نېتەي ھەسرەت بىلەن قان يىغلىماققا مۇپتىلا بايمەن .
ۋەتەننىڭ تۇپرىقىدا مەنمۇ بىر كىشىلىك ئورۇن ئالغاچ،
تاۋارىخ سەھىپىسىگە يېزىلىشقا ئاشنا بايمەن .
دەرىخا، دەردۇ ھالىم سورىغىلى ھېچبىر كىشىم يوقتۇر،
ئېنىڭچۇن ھېچبىر گېزىتلەردە ئېتىم يوق، بىۋاپا بايمەن .
ھەمىشە خىزمىتىم كۆپكە يېتىشلىك، ئات كۆتۈرگەنمەن،
يېرىدىن، ئۆيىدىن ئايرىلغان يېتىملەرگە ئاتا بايمەن .
تېخى ھەر نەۋىي مەدەنىگە مېنىڭ قۇچاقلىرىم تولغان،
زېمىن ۋە تاغۇ - سۇلار كەڭلىكتە پۇر باھا بايمەن .
تاپاخور^② ئەيلىمەككە مەندە ئوتتۇز جايدا مەكتەپ بار،
مائارىپقا ئىئانە ئەيلىگەن، كۈندە راسا بايمەن .
ئېچىلدى مەندىمۇ دارىلمۇئەللىمىن ئىككى يېرىم ئاي،
قىرىق بەش تەن مۇئەللىمنى قىلغان ئەلگە ئاتا بايمەن .
ئوقۇشقا ياردەم ئەيلىپ چىقاردىم نەچچە مىليون پۇل،
گېزىتكە يازدۇرالماستىن ئۆتۈپ كەتكەن خاپا بايمەن .
ئىئانە پۇللىرىمنىڭ كۆپرەكى ئالتۇن - كۈمۈش پۇلدۇر،
بۇ پۇللار نامىنى ھېچ كۆرمىيىن، كۆڭلۈم قارا^③ بايمەن .
گېزىتتە نەشرى ئەتمەكتىن جاھانغا پاش ئەمەس مەقسەت،
ۋە لېكىن ئەل قاتارىدا ئېتىم يوق بىئانا بايمەن .
ماڭا «شىنجاڭ»، «يېڭى ھايات»، «ئىلى»، «چۆچەك خەۋەرلىرى»
يەنە «ئاقسۇ ئۇچۇرى»^④ دا ئورۇن يوق بەك خاپا بايمەن.

سەۋەب كەمدىن، قەيەردىن ماڭا ھېچكىم بىر ئورۇن بەرمەس،
ئېنىڭچۇن ئۇيقۇدىن بېشىم كۆتۈرمەستىن ياتا بايمەن .

1936 - يىل ئىيۇل، باي

تەڭرىقۇمنىڭ ئىشلىرى

تەڭرىقۇمنىڭ ئىشلىرى بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا

بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا

بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا
بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا بىزنىڭ ئىشلىرىمىزغا

- ① بادى سابا - سۈبھى شامىلى، سەھەر شامىلى .
- ② تاباخور - پەخىرلىنىش - پەخىرلىنىش .
- ③ قارا - بۇ يەردە گۇمان مەنىسىدە ئېلىنغان .
- ④ قوش تىرناق ئىچىدىكىلىرى شىنجاڭ ھەم شۇ چاغدىكى ۋىلايەتلەرنىڭ گېزىتلىرىنىڭ ناملىرى .

ئوقۇغىلى كەتكەن ئىنىمغا خەت

چىمەنلىكتە بۇلبۇل ئەرگىن سايىرىشىپ كەتسۇن،
ئانا ۋەتەن قۇچقىدا يايىرىشىپ كەتسۇن،
چوغلۇق دىلغا باھار بۇلۇتى ئەتىرلەر سەپسۇن،
ئېرىپان سۈيى ئەلەزادىلەر قەلبىگە يەتسۇن،
ئوقۇش ئۈچۈن كەتكەن ئىنىم مۇرادىغا يەتسۇن .

ئىلمۇ - ئېرىپان دولقۇنلىرى مەۋج ئورماقتا،
تەشنا لەۋلەر بەھرىلىنىپ سىراپ بولماقتا،
شۇم قۇش ئۇۋىسى بىر تەرەپتىن چۇۋۇلماقتا،
ئوقۇش - ئۆگىنىش خەلقىمىزگە زۆرۈر بولماقتا،
قانلار يۇتۇپ شەيتان لەئىن دوزاخقا كەتسۇن .

ئۆلكەم ئىدى ئون يىل بۇرۇن مەيدە ئاغرىقچان،
خەلقىمىزمۇ ھەيكەل بولۇپ قالماقتى قان،
شۇمبۇيلار تېگىدە بېسىلىپ قالماقتى رەيھان،
بولمىغان نان ياكى تەندىن چىقىمىغان بۇ جان،
تازىلانغان بۇ ئىللەتلەر قايتىپ كەلمىسۇن .

ئۇ كۈنلەردە قۇرۇق سۆڭەك گەۋدىلىك دېھقان،
چۈنكى خەلقنىڭ كۆپى كېسەل، قالغىنى نىمجان،
ئەڭ يۇقىرى دورا بولۇپ «كىرگۈزەتتى جان ...

يالپۇز بىلەن يۇمغاقسۇت، ئارپىبىدىيان...»
كۆز كۆرمىسۇن، ئىبرەت ئۈچۈن قۇلاق ئىشتىسۇن.

ئۇزاق ئۆتمۈش مۇدەھش ئىدى، شۇنداق بەك يامان،
ھالسىز بەدەن، قانسىز چىراي سارغايغان سامان،
كۆزىمىزگە تار كۆرۈنگەن كەڭرى بۇ جاھان،
ئىستى!... بىزنى ئەزگەنىكەن شۇم دەھشەت زامان،
كۈلى ئۆچسۇن كۆككە مەڭگۈ، ئەمدى كەلمىسۇن.

زۇلۇم شۇنداق چەككە يەتكەن، مەن ئىدىم بىتاپ،
تۇيۇقسىزدىن ئەلدىن كەلدى:

— ئويغان! — دەپ خىتاب،
ئەل ئويغاندى، جانلار ئازاد بولدى بېھىساب،
ياغرىدى دىل، خەلق قۇردى بىلىمگە شىتاب،
دېدى خەلقىم چىن كۆڭلىدىن:
— ھۆرلۈك ياشىسۇن!

جاھالەتنىڭ ئىشىكىنى چېقىپ تاشلىدى،
ئوقۇش ئۈچۈن ھەممىمىزگە كەڭ يول باشلىدى،
خەلقىمىز شاد، دۈشمەنلەرنىڭ كۆزىن ياشلىدى،
نادانلىقنىڭ تورلىرىنى يىرتىپ تاشلىدى،
بۇ يول بىلەن بارلىق خەلقىم مەقسەتكە يەتسۇن.

ئوقۇ ئىنىم، مىنۇت چېغىڭ بوشقا كەتمىسۇن!
جەمئىيەتنىڭ كۈتكەنلىرى بىكار كەتمىسۇن!
ھۇرۇنلۇقتىن ساڭا كېيىن ئەلەم يەتمىسۇن!
خىجىللىقتا يەرگە پىتىپ، بېشىڭ قاتمىسۇن،
تىرىشچان بول! خەلق ساڭا رەھمەتلەر ئېيتسۇن.

جەمئىيىتىم ساڭا ئايرىدى بىر بۆلۈم خىزمەت،
مۇمكىن ئەمەس ئورۇندىماي، ئاڭا قىل دىققەت!
قايتىماس روھ بول! كۆرەش ئۈچۈن توپلىغىن غەيرەت،
مەيۈسلەنمە، تاغ - داۋاندىن ئاتلا! قىل جۈرئەت،
ئالىي غايەڭ خائىتەڭرىدىن ئۆستۈنرەك بولسۇن .

مەخسۇس ئەمەس بۇ ئېيتقىنىم ئىنىمغا تامام،
قۇلاق سالىسۇن ئوقۇش ئۈچۈن بارغان خاسۇئام،
تەسىرلەنسۇن بارچە مىللەت پەرزەنتى ئۇكام،
ياش يۈرەكلىك قېرى ئاكاڭ يوللايدۇ سالام...
ئەل خىزمىتى كۆڭلۈڭلەردە يىلتىزلار تارتسۇن .

1944 - يىل ماي، ئاقسۇ

۱. بیخ و بن کمالیة بیخ و بن ، غایتی لطیفی و باطنی و بیخ و بن
 ۲. و کمالیة غایتی و بیخ و بن و کمالیة بیخ و بن
 ۳. و کمالیة کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۴. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۵. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۶. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۷. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۸. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۹. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة
 ۱۰. و کمالیة و کمالیة و کمالیة و کمالیة

يۈرەكتە داغۇ ھەسرەت، دىلدا «ئازادلىق» تەمەنناسى،
 نەدۇر ئازاد دېسەم، كۆكسۈمدە بار «قۇللۇق» نىڭ تامغاسى.
 ھالال ئەمگەك ھاياتىم، ۋەتەن ھەم ئىدى مىراسىم،
 كېلىپ بىر مۇتتەھەم قىلماقتا خوجايىنلىق دەۋاسى.
 ھالال رىزقىمنى ئىرىكسىزلىكتە مىننەتسىز يىيەلمەيمەن،
 تۇرالمىدىم بىر تۇخۇمغا تەڭ، ئون توخامنىڭ ھەممە ئەزاسى.
 ئەگەر بىرىكم بۇ زۇلۇمدىن مىڭ تۈمەنلەپ زارلار قىلسا،
 چاتاق يوق تېخى ئاشماقتا ئۇنىڭ سەيلە - تاماشاسى.
 يېگۈزمەي تارتىۋالغان پۇل ۋە ماللار زادى كىمىڭكى؟...
 ۋە يا ئەمگەك بىلەن تاپقانمۇ گومىنداڭنىڭ ئىپلاسى!
 زۇلۇمنىڭ قامچىسىدىن باشقا ھېچ نەرسە كۆتۈرگەن يوق،
 بۇ سۆزنىڭ ھەقىقىيگە شاھىدىم ئىنسانىي دۇنياسى.
 قەيىم دۈشمەنگە قارشى سەن كۈرەشكە چىقىمىساڭ ئەسلا،
 يۈز ئەللىك يىل ئۆمۈر كۆرۈشكە بارمۇ تەڭرىنىڭ ئىمزاىسى؟!
 قورال تۇتماي، كۈرەش قىلماي پەقەت ئىرىك ياشىيالمىسەن،
 جاھان بازىرىدا شۇنداقلا ئازادلىقنىڭ سەۋداسى.
 قاراقاش ئورنىغا ئەمدى قىلىچىنى ياخشىراق سۆيگەن،
 ھايات ئۇ، ھەرگىز ئۆلمەيدۇ، كۈرەشكە بولسا ئىخلاسى.
 ئېلىڭ، يۇرتۇڭ، ھاياتىڭ ھەمدە ئەۋلادىڭنى قايقۇرماي،
 قورساق توپىغا شۇكۇر ئېيتساڭ بولۇرسەن ھەممىگە ئاسىي.
 كېسىپ - چاپ، دۈشمىنىڭنىڭ بېشىنى قويما يۇرتۇڭدا!...
 بۇغا تەكلىپ قىلۇر قەلبىڭدە ۋەجدانىڭنىڭ شولاسى.

ئۇ بەتەختلەرنى ئىنساپقا كېلىدۇ، دەپ ئويلىما ھەرگىز،
كۈرەش قىلماق بۇ كۈندە بولدى ھەممە ئىشنىڭ ئەلاسى .
دىلىڭغا ئەسلا نۇقسان يەتمەسۇن تۈرلۈك گۇمانلاردىن،
گۈللۈڭنى سولدۇرمىسۇن ھەرگىز ئۇلارنىڭ پىتىنە - ئىغۋاسى .
ئەگەر ئۆلسەڭ شېھىت سەن، ھايات قالساڭ ئېتىڭ غازى،
بۇدۇر ھەقىقەتنىڭ كالاھى، نىمىشەيتىنىڭ ساڭا ئىماسى .

[illegible]